



Yttrande angående Kemikalieinspektionens rapport angående Triklosan och andra konserveringsmedel i kosmetiska produkter

Ert dnr M2017/01392/Ke

Länsstyrelsen i Västernorrland, som också är Vattenmyndighet för Bottenhavets vattendistrikt, har getts tillfälle att ge synpunkter på rubricerat ärende, som utgör Kemikalieinspektionens rapport från ett regeringsuppdrag, nedan kallad rapporten.

Länsstyrelsens synpunkter

Länsstyrelsen tillstyrker att rapportens föreslagna åtgärder vidtas. Det råder ingen tvekan om att kosmetiska produkter (som t ex tvål, tandkräm, schampo, deodorant, smink, hårfärgningsprodukter, solskyddsmedel) och de ämnen som ingår i dessa produkter belastar avloppsreningsverk och påverkar vattenkvaliteten. Även vid helt korrekt hantering och användning kommer produkterna till övervägande del hamna i avloppsvatten, antingen omedelbart vid användning (rinse-off-produkter) eller med en viss fördröjning (leave-on-produkter). Kommunala avloppsreningsverk är i grunden inte konstruerade för att hantera den typen av föroreningar. Det är därför angeläget att svårnedbrytbara, bioackumulerande ämnen med hög giftighet inte onödigtvis appliceras på människors hud, för att sedan omedelbart spridas i miljön. I synnerhet med tanke på att det redan idag finns fullgoda substitut på marknaden.

Länsstyrelsen delar och vill särskilt lyfta fram följande viktiga slutsatser i rapporten:

- Ämnen i kosmetika, som är svårnedbrytbara, bioackumulerade och har hög giftighet för vattenlevande organismer, passerar i viss mån/troligen vattenreningsverken och kommer ut i miljön.

- För de flesta av ämnena finns inga miljöövervakningsdata. Det behövs utveckling av nationell miljöövervakning av svårnedbrytbara ämnen för att få fram bättre underlag för att bedöma miljörisiker.
- Befintliga regelverk på EU-nivå, företrädesvis Reach-förordningen, bör användas för att införa begränsningar för att reglera ämnen hellre än produktgrupper.

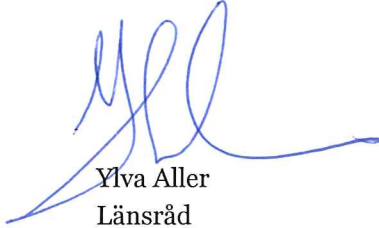
Slutsatserna speglar en generell problematik avseende toxiska, svårnedbrytbara, bioackumulerade ämnen i vatten, dvs att problemet bara kan lösas genom att eliminera källan, och till dess behövs övervakning och begränsande åtgärder för att mildra konsekvenserna av spridningen.

En av rapportens föreslagna åtgärder är stöd till aktörer att frivilligt fasa ut de konserveringsmedel som är mest angelägna ur miljö- och/eller hälsosynpunkt. Förutom kunskapsstöd till branschaktörer anser länsstyrelsen att det är viktigt att arbeta aktivt med åtgärder i form av konsumentupplysning och vägledning för konsumenter vid val av kosmetiska produkter.

I vattenmyndigheternas åtgärdsprogram för 2016-2021 finns en åtgärd riktad till Kemikalieinspektionen om att tillsynsvägleda länsstyrelser och kommuner samt informera allmänheten om hur kemiska produkter används så att negativ påverkan på vattenmiljön minimeras när det gäller ämnen som omfattas av vattenförvaltningens regelverk. Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter om klassificering och miljö kvalitetsnormer avseende ytvatten (HVMFS 2013:19) anger bland annat ämnen som ska bedömas vid klassificeringen av kemisk och ekologisk status för ytvatten. Föreskrifterna omfattar vissa av de aktuella konserveringsmedlen, till exempel triklosan. I den mån det inte kommer att vidtas tillräckligt effektiva åtgärder på EU-nivå för att motverka förekomsten av dessa ämnen i produkter, kan det därför förväntas att Kemikalieinspektionen lägger särskilt fokus på sådana ämnen i arbetet med genomförandet av åtgärdsprogrammen.

Deltagande i beslutet

Beslut i detta ärende har fattats av länsrådet Ylva Aller. Vattensamordnaren Lisa Dahlén har varit föredragande, och i beredningen av ärendet har även vattenvårdsdirektören Joakim Kruse deltagit.



Ylva Aller
Länsråd



Lisa Dahlén
Vattensamordnare
Telefon: 0611-34 93 63

Kopia:

Vattenmyndigheterna i Bottenvikens, Norra Östersjöns, Västerhavets och Södra Östersjöns vattendistrikt